

kde postačí jeden *obraz.* vystačia aj štyri

Slová dnešného kázňového textu sa nachádzajú v **1Tes 5, 1 - 11:**

Bratia, nepotrebuje, aby som vám písal o časoch a obdobiach, lebo sami dobre viete, že deň Pánov príde tak ako zlodej v noci. Keď si budú povrávať: Je pokoj a bezpečnosť, vtedy ich znenazdania prikvačí záhuba ako pôrodné bolesti tehotnú ženu, a neutečú. Ale vy, bratia, nie ste v tme, aby vás ten deň prekvapil ako zlodej. Ved' vy všetci ste synovia svetla a synovia dňa. Nepatríme noci ani tme.

Nespíme teda ako ostatní, ale bdíme a bud'me triezvi. Lebo tí, čo spia, v noci spia, a opilci sa v noci opíjajú. Ale my (ako synovia) dňa bud'me triezvi, oblečme si pancier viery a lásky a prilbu nádeje na spasenie. Lebo nás Boh neurčil na hnev, ale aby sme dosiahli spasenie v našom Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorý umrel za nás, aby sme spolu s Ním žili, či bdieme, a či spíme. Preto sa potešujte vospolok a povzbudzujte navzájom, ako aj robíte.

Načo použiť jeden obraz, keď si vystačíte s štyrmi, piatimi – tak sa zdá, že uvažoval apoštol Pavel, pretože hovorí o zlodejovi v tme, o spaní, o žene rodiacej v bolestiach, o opíjaní sa v noci a tých triezvych, ktorí majú pancier viery, lásky a prilbu nádeje. O čom všetko tieto obrazy svedčia, o tom bude aj táto kázeň.

Blíži sa Advent, teda začiatok nového liturgického roka. Avšak, pred začiatkom, ktorý nás čaká sa tieto posledné dni zamýšľame nad koncom. Téma minulej nedele, 22. nedele po Sv. Trojici, a zároveň téma tohto týždňa je Znamenia konca času. To čo sa tieto nedele snažia vykresliť je obraz, ktorý siaha nad rámec obyčajného života, a snaží sa ponúknuť nazeranie na svet z eschatologického ohľadu, z pohľadu toho, prečo Kristus sa vtelil a čo dosiahol na kríži a taktiež z pohľadu jeho druhého príchodu, ktorý očakávame – podľa Pavla máme bdieť a byť triezvi.

V týchto slovách rezonujú Ježišove slová „Veľmi smutná je mi duša, až na smrť; zostaňte tu a bdejte!“ (Mk 14, 34) a na inom mieste Ježiš hovorí: „Uvedomte si: keby hospodár vedel, o ktorej nočnej stráži príde zlodej, bdel by a nedal by sa mu vlámať do domu.“ (Mt 24, 43).

Apoštol pohanov používa známe obrazy, obrazy, ktoré nájdeme aj v Starej zmluve, a obrazy ktoré používal aj sám Pán Ježiš Kristus, napr.: bdiť a spať, byť triezvy alebo byť opitý, synovia svetla a synovia tmy. Nechceme však skĺznuť k deleniu na „nás“ ako tých dobrých a ostatných ako tých zlých. Pavel sa však snaží obrátiť pozornosť na nás. Ak sme my detmi svetla, tak potom máme byť v pozore, pretože očakávame Kristov príchod, ktorý opisuje takto: „keď si budú povrávať: Je pokoj a bezpečnosť, vtedy ich znenazdania prikvačí záhuba ako pôrodné bolesti tehotnú ženu, a neutečú.“ Pokoj a bezpečnosť nie sú len náhodné kvality, ktoré Pavel menuje. Táto fráza sa objavovala na rímskych minciach, aby im pripomínala, kto je garantom pokoja a bezpečnosti: Rímska ríša. Pôvodných poslucháči tohto listu, ktorí žili v hlavnom meste rímskej provincie Macedónie, v Tesalonikách, hneď vedeli na čo Pavel naráža. Poznali, možno mnohí v minulosti sa aj spolupodieľali na kulte cisára. Naša dôvera však nemá byť v žiadnom cisárovi, premiérovi, predsedovi hnedej strany, alebo hocijakej inej, ale jedine v Kristovi.

Táto pripravenosť, o ktorej Pavel hovorí, nie je o tom, že očakávame, že nás Kristus obdarí niečím, ak budeme triezvy, ak budeme bdiť, ak budeme synovia svetla, ak budeme mať na sebe prilbu – tak ako dobrý vojak má. Vlamovanie sa Božieho kráľovstva do sveta, ktoré bude úplné práve druhým príchodom, ktorý očakávame, znamená, že na konci tohto všetkého nečakáme dar, ale už teraz žijeme vo vďake za to čo sme už dostali: neočakávaný a nezaslúžený dar v Ježišovi Kristovi.

Očakávaný príchod Krista nás stavia pred časový limit, chvíľu keď budeme stáť pred Pánom. Tento koniec nás núti zamyslieť sa nad tým, akú máme zodpovednosť tu a teraz. Pavel hovorí, že sa máme vospolok potešovať a povzbudzovať. Doslovne grécky text οἰκοδομεῖτε (oikodomeite) znamená posilňovať, upevňovať, obnovovať.

Čo robíme preto, aby naša viera posilňovala vieru iných? Čo robíme preto, aby úsilie našej lásky bolo v prospech blížnych, ktorých máme milovať? Ako naša vytrvalosť v nádeji posilňuje ďalších bratov a sestry? Môžeme sa pýtať, či momentálne v ECAV naša viera posilňuje iných? Alebo či to platí pre EBF UK? Možno odpoveď na tieto otázky by bola nie. Možno by bola, že nie vždy je naša viera, láska a nádej taká, aká by mala byť pre synov svetla.

Pavel totiž na začiatku listu hovorí, že „ďakujeme Bohu za všetkých vás, kedykoľvek sa zmieňujeme o vás vo svojich modlitbách, a neprestajne spomíname pred naším Bohom a Otcom dielo vašej viery, úsilie lásky a vytrvalosť nádeje v nášho Pána Ježiša Krista“ (1 Tes 1, 2n). Či by to isté povedal aj o nás, nevieme.

Máme však istotu, že nie to čo robíme, ale to čo Kristus vykonal, je pre nás tou dobrou zvestou. Inými slovami povedané „aby sme dosiahli spasenie v našom Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorý umrel za nás, aby sme spolu s Ním žili, či bdieme, a či spíme.“ Kristus je ten, kto nás vykúpil a kto nás zachráni.

Avšak táto viera v Pána Ježiša Krista nemá byť lístok k lacnej milosti, ktorú by sme potom bezstarostne užívali. Práve naopak, viera v Krista, v Jeho druhý príchod, pred nás stavia časovú hranicu: okamih, keď budeme stáť zoči-voči Kristovi v plnej sláve, Kristovi Pantokrátorovi.

Príchod Krista nás situuje pred limit, ktorý nemožno odložiť, pred okamih keď budeme musieť zobrať na seba zodpovednosť, keď na nás prídu pôrodné bolesti, keď sa odhalí, kde sme hľadali pokoj a bezpečnosť.

V živote však vždy je dobre poznať aj to povestné „ale“. Pavel končí list podobne ako začal: triáda viery, lásky a nádeje nespočíva iba na nás. Zdroj musíme znovu hľadať v Božom konaní, v Ježišovi ako Mesiášovi. Či rozpoznáme znamenia prichádzajúce konca, alebo nie, je menej dôležité ako to, že naša istota stojí na tom, že patríme a sme pokrstení v Kristovu smrť a preto máme nádej, že keď koniec príde, budeme vzkriesení.

Naša nádej vždy bola, je a bude v to, že Kristus je náš Pán, „lebo nás Boh neurčil na hnev, ale aby sme dosiahli spasenie v našom Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorý umrel za nás, aby sme spolu s Ním žili, či bdieme, a či spíme.“

Amen!

Mgr. Pavel-Andrei Prihracki
Katedra systematickej teológie